

276

Wet van 21 mei 1986, houdende nadere wijziging van enige sociale verzekeringswetten, de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds en enige fiscale wetten in verband met het misbruik van rechtspersonen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met bestrijding van het misbruik van rechtspersonen wenselijk is, de bestuurder van een rechtspersoon aansprakelijk te stellen voor door de rechtspersoon te betalen werknemers- en volksverzekeringspremies, bijdragen ter zake van verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds en loon- en omzetbelasting;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Coördinatiewet Sociale Verzekering (Stb. 1966, 64)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A. Na artikel 3a wordt ingevoegd:

Artikel 3b. Deze wet verstaat onder lichamen: rechtspersonen, maat- en vennootschappen, samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid die met verenigingen maatschappelijk gelijk kunnen worden gesteld, ondernemingen van publiekrechtelijke rechtspersonen en doelvermogens.

B. Na artikel 15 wordt ingevoegd:

Artikel 15a. 1. Verzet tegen de tenuitvoerlegging van het dwangbevel wordt betekend ten kantore van de ontvanger der directe belastingen, waaraan de ambtenaar, houder van het dwangbevel, verbonden is, en moet, op straffe van nietigheid, bevatten keuze van domicilie binnen het gerechtelijk arrondissement waar de in dit lid bedoelde ontvanger zijn kantoor houdt, met dagvaarding van het uitvoeringsorgaan voor de rechtbank van dat arrondissement.

2. Van verzet tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel ten kantore van de ontvanger betekend, geeft deze ten spoedigste kennis aan het uitvoeringsorgaan, onder overlegging van de te zijner beschikking staande bescheiden.

3. Het verzet stuit de aanvang of de voortzetting van de tenuitvoerlegging niet, behoudens de bevoegdheid van de geëxecuteerde om daarop in kort geding door de president van de genoemde arrondissementsrechtbank te doen beslissen.

4. Verzet tegen de tenuitvoerlegging van het dwangbevel kan nimmer gericht zijn tegen de wettigheid of het bedrag van de premienota of van de voor beroep vatbare beslissing, noch gegrond zijn op de bewering dat de aannemer niet aansprakelijk is, dat de bestuurder zich van zijn aansprakelijkheid kan bevrijden of dat de premienota, de aanmaning of de voor beroep vatbare beslissing niet ontvangen zijn.

C. In artikel 16 worden de woorden «het vorige artikel» vervangen door: artikel 15.

D. Artikel 16c wordt vervangen door:

Artikel 16c. 1. Hoofdelijk aansprakelijk is voor de premie en de voorschotpremie:

a. verschuldigd door een niet binnen het Rijk wonende of gevestigde werkgever en voor de premie en de voorschotpremie, die een niet binnen het Rijk wonende of gevestigde aannemer verschuldigd is op grond van artikel 16b: de leider van zijn vaste inrichting binnen het Rijk, zijn binnen het Rijk wonende of gevestigde vaste vertegenwoordiger, dan wel degene, die de leiding heeft van de hier te lande verrichte werkzaamheden;

b. verschuldigd door twee of meer werkgevers: ieder van die werkgevers;

c. verschuldigd door een lichaam zonder rechtspersoonlijkheid of door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam dat niet volledig rechtsbevoegd is: ieder van de bestuurders;

d. verschuldigd door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam dat volledig rechtsbevoegd is, indien en voor zover het aan de heffing van vennootschapsbelasting is onderworpen: ieder van de bestuurders overeenkomstig het bepaalde in artikel 16d.

2. Indien een bestuurder van een lichaam zelf een lichaam is, wordt onder bestuurder mede verstaan ieder van de bestuurders van het laatstbedoelde lichaam.

3. Het bepaalde in de artikelen 14 tot en met 16 is ten aanzien van degene die op grond van dit artikel hoofdelijk aansprakelijk is van overeenkomstige toepassing.

Na artikel 16c wordt, onder verlettering van de artikelen 16d en 16e tot de artikelen 16e en 16f, ingevoegd:

Artikel 16d. 1. Het lichaam als bedoeld in artikel 16c, eerste lid, onder d is verplicht om onverwijld nadat gebleken is dat het niet tot betaling in staat is, daarvan mededeling te doen aan het uitvoeringsorgaan en, indien het uitvoeringsorgaan dit verlangt, nadere inlichtingen te verstrekken en stukken over te leggen. Elke bestuurder is bevoegd namens het lichaam aan deze verplichting te voldoen.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de inhoud van de mededeling, de aard en de inhoud van de te verstrekken inlichtingen en de over te leggen stukken alsmede de termijnen waarbinnen het doen van de mededeling, het verstrekken van de inlichtingen en het overleggen van de stukken dienen te geschieden.

2. Indien het lichaam aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting op juiste wijze heeft voldaan, is een bestuurder aansprakelijk indien aannemelijk is, dat de niet-betaling aan hem te wijten is als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur in de periode van drie jaar, voorafgaande aan het tijdstip van de mededeling.

3. Indien het lichaam niet of niet op juiste wijze aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan, is een bestuurder op de voet van het bepaalde in het voorgaande lid aansprakelijk met dien verstande, dat vermoed wordt dat de niet-betaling aan hem is te wijten en dat de periode van drie jaar wordt geacht in te gaan op het tijdstip waarop het lichaam in gebreke is. Tot de weerlegging van het vermoeden wordt slechts toegelaten de bestuurder die aannemelijk maakt dat het niet aan hem te wijten is dat het lichaam niet aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan.

4. De bestuurder kan slechts worden aangesproken, indien het lichaam met de betaling van de premie of de voorschotpremie in gebreke is.

5. Onder bestuurder wordt mede verstaan:

a. de gewezen bestuurder, tijdens wiens bestuur de premieschuld is ontstaan;

b. degene ten aanzien van wie aannemelijk is, dat hij het beleid van het lichaam heeft bepaald of mede heeft bepaald als ware hij bestuurder;

c. ieder van de met de vereffening belaste personen ingeval het lichaam is ontbonden.

6. De tweede volzin van het derde lid is niet van toepassing op de gewezen bestuurder.

7. Het vijfde lid, onder b is niet van toepassing op de door de rechter benoemde bewindvoerder en het vijfde lid, onder c is niet van toepassing op de door de rechter benoemde vereffenaar.

8. Degene die hoofdelijk aansprakelijk is gesteld, wordt ter zake van het instellen van bezwaar of beroep tegen een beslissing betreffende verschuldigde premie of voorschotpremie mede als werkgever in de zin van deze wet beschouwd, met dien verstande dat beroep niet is toegestaan tegen de hoogte van het door het lichaam verschuldigde bedrag aan premie of voorschotpremie, indien met betrekking tot die hoogte een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is gewezen in een door het lichaam of door een of meer andere aansprakelijk gestelde bestuurders ingesteld beroep.

9. Onder premie en voorschotpremie wordt uitsluitend verstaan de premie en de voorschotpremie die het lichaam dient te betalen ter zake van werknemers die tot hem in dienstbetrekking staan.

10. Na het overlijden van de bestuurder zijn de erfgenamen niet aansprakelijk als het uitvoeringsorgaan niet vóór het overlijden de bestuurder bij voor beroep vatbare beslissing aansprakelijk heeft gesteld.

11. Indien de bestuurder van het lichaam ingevolge dit artikel aansprakelijk is en niet in staat is tot betaling van zijn schuld terzake, kan het uitvoeringsorgaan de nietigheid inroepen van de door die bestuurder onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor de mogelijkheid tot verhaal op hem is verminderd, indien aannemelijk is dat deze geheel of nagenoeg geheel met dat oogmerk zijn verricht. De rechten van derden te goeder trouw kunnen hierdoor niet worden aangetast.

Na artikel 16f worden ingevoegd:

Artikel 16g

1. Degene die ingevolge artikel 16c, eerste lid, onder d premie of voorschotpremie aan het uitvoeringsorgaan heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op het lichaam, dat met de betaling daarvan in gebreke is.

2. Indien het in het eerste lid bedoelde verhaal op het lichaam geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen hoofdelijk aansprakelijk zijn, moeten dezen onderling voor gelijke delen in het onvoldaan gebleven deel bijdragen. Degene, die meer heeft betaald dan zijn aandeel heeft voor het meerdere verhaal op degene, die minder dan zijn aandeel heeft betaald. Een tekort veroorzaakt doordat één van hen geen verhaal biedt, wordt voor gelijke delen over de anderen verdeeld.

3. Ieder, die in de premie of voorschotpremie heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragene alsnog van het lichaam terug te vorderen.

4. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

Artikel 16h

1. Degene die ingevolge artikel 16a of artikel 16b premie of voorschotpremie aan het uitvoeringsorgaan heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op ieder van degenen die ingevolge artikel 16c, eerste lid onder d, hoofdelijk aansprakelijk is.
2. Degene die het ingevolge het eerste lid verschuldigde bedrag heeft betaald, heeft hiervoor verhaal overeenkomstig artikel 16g.
3. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

ARTIKEL II

Van artikel 73 van de Ziektewet (Stb. 1967, 473)² wordt het tweede lid gelezen:

2. Aan de belanghebbende wordt schriftelijk kennis gegeven van een beslissing ingevolge deze wet, welke betrekking heeft op de hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a, artikel 16b en artikel 16c, eerste lid, onder d van de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

ARTIKEL III

Van artikel 43 van de Werkloosheidswet (Stb. 1967, 421)³ wordt het tweede lid gelezen:

2. Aan de belanghebbende wordt schriftelijk kennis gegeven van een beslissing ingevolge deze wet, welke betrekking heeft op de hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a, artikel 16b en artikel 16c, eerste lid, onder d van de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

ARTIKEL IV

Van artikel 87 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (Stb. 1977, 492)² wordt het derde lid gelezen:

3. Aan de werkgever wordt schriftelijk kennis gegeven van een beslissing ingevolge deze wet, welke betrekking heeft op de hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a, artikel 16b en artikel 16c, eerste lid, onder d van de Coördinatiewet Sociale Verzekering.

ARTIKEL V

Van artikel 74 van de Ziekenfondswet (Stb. 1964, 392)¹ wordt het eerste lid, onder c gelezen:

- c. van een beslissing betreffende hoofdelijke aansprakelijkstelling voor de premie als bedoeld in artikel 16a, artikel 16b, artikel 16c, eerste lid, onder d van de Coördinatiewet Sociale Verzekering;

ARTIKEL VI

De Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds (Stb. 1949, J 121)⁴ wordt gewijzigd als volgt:

- A. Aan artikel 1, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot door een puntkomma, toegevoegd:
  - e. lichamen: rechtspersonen, maat- en vennootschappen, samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid die met verenigingen maatschappelijk gelijk kunnen worden gesteld, ondernemingen van publiekrechtelijke rechtspersonen en doelvermogens.

B. Na artikel 18 worden ingevoegd:

Artikel 18a. 1. Hoofdelijk aansprakelijk is voor de bijdragen ter zake van deelneming in een bedrijfspensioenfonds, ten aanzien waarvan artikel 3, eerste lid, toepassing heeft gevonden:

- a. verschuldigd door een niet binnen het Rijk wonende of gevestigde werkgever: de leider van zijn vaste inrichting binnen het Rijk, zijn binnen het Rijk wonende of gevestigde vaste vertegenwoordiger, dan wel degene, die de leiding heeft van de hier te lande verrichte werkzaamheden;
- b. verschuldigd door twee of meer werkgevers: ieder van die werkgevers;
- c. verschuldigd door een lichaam zonder rechtspersoonlijkheid of door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam dat niet volledig rechtsbevoegd is: ieder van de bestuurders;
- d. verschuldigd door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam dat volledig rechtsbevoegd is, indien en voor zover het aan de heffing van vennootschapsbelasting is onderworpen: ieder van de bestuurders overeenkomstig het bepaalde in artikel 18b.

2. Indien een bestuurder van een lichaam zelf een lichaam is, wordt onder bestuurder mede verstaan ieder van de bestuurders van het laatstbedoelde lichaam.

3. Het bepaalde in artikel 18, tweede tot en met negende lid, is ten aanzien van degene, die krachtens dit artikel hoofdelijk aansprakelijk is, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18b. 1. Het lichaam als bedoeld in artikel 18a, eerste lid, onder d is verplicht om onverwijld nadat gebleken is, dat het niet tot betaling in staat is, daarvan mededeling te doen aan het bedrijfspensioenfonds en, indien het bedrijfspensioenfonds dit verlangt, nadere inlichtingen te verstrekken en stukken over te leggen. Elke bestuurder is bevoegd om namens het lichaam aan deze verplichting te voldoen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de inhoud van de mededeling, de aard en de inhoud van de te verstrekken inlichtingen en de over te leggen stukken alsmede de termijnen waarbinnen het doen van de mededeling, het verstrekken van de inlichtingen en het overleggen van de stukken dienen te geschieden.

2. Indien het lichaam aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting op juiste wijze heeft voldaan, is een bestuurder aansprakelijk indien aannemelijk is, dat de niet-betaling aan hem te wijten is als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur in de periode van drie jaar, voorafgaande aan het tijdstip van de mededeling.

3. Indien het lichaam niet of niet op juiste wijze aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan, is een bestuurder op de voet van het bepaalde in het voorgaande lid aansprakelijk met dien verstande, dat vermoed wordt dat de niet-betaling aan hem is te wijten en dat de periode van drie jaar wordt geacht in te gaan op het tijdstip waarop het lichaam in gebreke is. Tot de weerlegging van het vermoeden wordt slechts toegelaten de bestuurder die aannemelijk maakt dat het niet aan hem te wijten is dat het lichaam niet aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan.

4. De bestuurder kan slechts worden aangesproken, indien het lichaam met de betaling van de bijdragen in gebreke is.

5. Onder bestuurder wordt mede verstaan:

- a. de gewezen bestuurder, tijdens wiens bestuur de bijdragenschuld is ontstaan;
- b. degene ten aanzien van wie aannemelijk is, dat hij het beleid van het lichaam heeft bepaald of mede heeft bepaald als ware hij bestuurder;
- c. ieder van de met de vereffening belaste personen ingeval het lichaam is ontbonden.

6. De tweede volzin van het derde lid is niet van toepassing op de gewezen bestuurder.

7. Het vijfde lid, onder b is niet van toepassing op de door de rechter benoemde bewindvoerder en het vijfde lid, onder c is niet van toepassing op de door de rechter benoemde vereffenaar.

8. Indien het bedrijfspensioenfonds een bestuurder hoofdelijk aansprakelijk stelt, doet het hem daarvan schriftelijk mededeling. De mededeling bevat de gronden waarop de aansprakelijkheid van de bestuurder berust.

9. Degene, die hoofdelijk aansprakelijk is gesteld, kan ter zake van de hoogte van de door het lichaam aan het bedrijfspensioenfonds verschuldigde bijdragen geen vordering bij de rechter instellen, indien daaromtrent een onherroepelijk rechterlijk vonnis is gewezen in een door het lichaam of door een of meer andere aansprakelijk gestelde bestuurders ingestelde vordering.

10. Na het overlijden van de bestuurder zijn de erfgenamen niet aansprakelijk als het bedrijfspensioenfonds niet vóór het overlijden de bestuurder bij schriftelijke mededeling aansprakelijk heeft gesteld.

11. Indien de bestuurder van een lichaam ingevolge dit artikel aansprakelijk is en niet in staat is tot betaling van zijn schuld terzake, kan het bedrijfspensioenfonds de nietigheid inroepen van de door die bestuurder onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor de mogelijkheid tot verhaal op hem is verminderd, indien aannemelijk is dat deze geheel of nagenoeg geheel met dat oogmerk zijn verricht. De rechten van derden te goeder trouw kunnen hierdoor niet worden aangetast.

Artikel 18c

1. Degene, die ingevolge artikel 18a, eerste lid, onder d bijdragen aan het bedrijfspensioenfonds heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op het lichaam, dat met de betaling in gebreke is.

2. Indien het in het eerste lid bedoelde verhaal op het lichaam geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen hoofdelijk aansprakelijk zijn, moeten dezen onderling voor gelijke delen in het onvoldaan gebleven deel bijdragen. Degene, die meer heeft betaald dan zijn aandeel, heeft voor het meerdere verhaal op degene, die minder dan zijn aandeel heeft betaald. Een tekort veroorzaakt doordat één van hen geen verhaal biedt, wordt voor gelijke delen over de anderen verdeeld.

3. Ieder, die in de bijdragen heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragene alsnog van het lichaam terug te vorderen.

4. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

ARTIKEL VII

De Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 521)⁵ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 32 wordt vervangen door:

Artikel 32. 1. Hoofdelijk aansprakelijk is:

a. voor de belasting, verschuldigd door een niet binnen het Rijk wonende of gevestigde inhoudsplichtige en voor de belasting, die een niet binnen het Rijk wonende of gevestigde aannemer verschuldigd is op grond van artikel 32b: de leider van zijn vaste inrichting binnen het Rijk, zijn binnen het Rijk wonende of gevestigde vaste vertegenwoordiger, dan wel degene, die de leiding heeft van de hier te lande verrichte werkzaamheden;

b. voor de belasting, verschuldigd door twee of meer inhoudingsplichtigen: ieder van die inhoudingsplichtigen;

c. voor de van een werknemer ten onrechte niet ingehouden belasting: die werknemer, tenzij deze de inspecteur van de nalatigheid van de inhoudingsplichtige in kennis heeft gesteld;

d. voor de belasting, verschuldigd door een lichaam in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen zonder rechtspersoonlijkheid of door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen dat niet volledig rechtsbevoegd is: ieder van de bestuurders;

e. voor de belasting, verschuldigd door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen dat volledig rechtsbevoegd is, indien en voor zover het aan de heffing van vennootschapsbelasting is onderworpen: ieder van de bestuurders overeenkomstig het bepaalde in artikel 32a.

2. Indien een bestuurder van een lichaam zelf een lichaam is, wordt onder bestuurder mede verstaan ieder van de bestuurders van het laatstbedoelde lichaam.

Na artikel 32 wordt, onder verlettering van de artikelen 32a, 32b, 32c en 32d tot de artikelen 32b, 32c, 32d en 32f, ingevoegd:

Artikel 32a. 1. Het lichaam als bedoeld in artikel 32, eerste lid, letter e, is verplicht om onverwijld nadat gebleken is dat het niet tot betaling in staat is, daarvan mededeling te doen aan de ontvanger en, indien de ontvanger dit verlangt, nadere inlichtingen te verstrekken en stukken over te leggen. Elke bestuurder is bevoegd om namens het lichaam aan deze verplichting te voldoen. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot inhoud van de mededeling, de aard en de inhoud van de te verstrekken inlichtingen en de over te leggen stukken, alsmede de termijnen waarbinnen het doen van de mededeling, het verstrekken van de inlichtingen en het overleggen van de stukken dienen te geschieden.

2. Indien het lichaam aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting op juiste wijze heeft voldaan, is een bestuurder aansprakelijk indien aannemelijk is, dat de niet-betaling aan hem te wijten is als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur in de periode van drie jaar, voorafgaande aan het tijdstip van de mededeling. De bestuurder is niet aansprakelijk voor zover hij aannemelijk maakt dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen.

3. Indien het lichaam niet of niet op juiste wijze aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan, is een bestuurder op de voet van het bepaalde in de eerste volzin van het voorgaande lid aansprakelijk met dien verstande, dat vermoed wordt dat de niet-betaling aan hem is te wijten en dat de periode van drie jaar wordt geacht in te gaan op het tijdstip waarop het lichaam in gebreke is. Tot de weerlegging van het vermoeden wordt slechts toegelaten de bestuurder die aannemelijk maakt dat het niet aan hem te wijten is dat het lichaam niet aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan. De bestuurder is niet aansprakelijk voor zover hij aannemelijk maakt dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen.

4. Onder bestuurder wordt mede verstaan:

- a. de gewezen bestuurder, tijdens wiens bestuur de belastingschuld is ontstaan;
- b. degene ten aanzien van wie aannemelijk is, dat hij het beleid van het lichaam heeft bepaald of mede heeft bepaald als ware hij bestuurder;
- c. ieder van de met de vereffening belaste personen ingeval het lichaam is ontbonden.

5. De tweede volzin van het derde lid is niet van toepassing op de gewezen bestuurder.

6. Het vierde lid, letter b, is niet van toepassing op de door de rechter benoemde bewindvoerder en het vierde lid, letter c, is niet van toepassing op de door de rechter benoemde vereffenaar.

7. Op de aansprakelijkheid van de bestuurder wordt geen beroep gedaan alvorens de inspecteur het bedrag tot hetwelk de aansprakelijkheid bestaat heeft vastgesteld bij een beschikking, welke de gronden vermeldt waarop de aansprakelijkheid berust.

8. Aan degene die hoofdelijk aansprakelijk is gesteld is bezwaar of beroep niet toegestaan tegen de hoogte van het door het lichaam verschuldigde bedrag aan belasting, indien met betrekking tot die hoogte een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is gewezen in een door het lichaam of door een of meer andere aansprakelijk gestelde bestuurders ingesteld beroep.

9. Onder belasting wordt uitsluitend verstaan de belasting die het lichaam als inhoudingsplichtige verschuldigd is.

10. Na het overlijden van de bestuurder zijn de erfgenamen niet aansprakelijk als het bedrag tot hetwelk de aansprakelijkheid bestaat niet vóór het overlijden van de bestuurder door de inspecteur bij beschikking is vastgesteld.

11. Indien de bestuurder van het lichaam ingevolge dit artikel aansprakelijk is en niet in staat is tot betaling van zijn schuld terzake, kan de ontvanger de nietigheid inroepen van de door die bestuurder onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor de mogelijkheid tot verhaal op hem is verminderd, indien aannemelijk is dat deze geheel of nagenoeg geheel met dat oogmerk zijn verricht. De rechten van derden te goeder trouw kunnen hierdoor niet worden aangetast.

Na artikel 32d wordt ingevoegd:

Artikel 32e

1. Degene, die ingevolge artikel 32, eerste lid, letter e, belasting heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op de inhoudingsplichtige die de belasting verschuldigd is.

2. Indien het in het eerste lid bedoelde verhaal geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen hoofdelijk aansprakelijk zijn, moeten dezen onderling voor gelijke delen in het onvoldaan gebleven deel bijdragen. Degene, die meer heeft betaald dan zijn aandeel, heeft voor het meerdere verhaal op degene, die minder dan zijn aandeel heeft betaald. Een tekort veroorzaakt doordat één van hen geen verhaal biedt, wordt voor gelijke delen over de anderen verdeeld.

3. Ieder, die in de belasting heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragene alsnog van de inhoudingsplichtige terug te vorderen.

4. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

In artikel 32c, vijfde lid, letter b, wordt voor «artikel 32a» gelezen: artikel 32b.

In artikel 32d, eerste lid, wordt voor «artikel 32b» gelezen: artikel 32c.

In artikel 32d, tweede lid, wordt voor «artikel 32a of artikel 32b» gelezen: artikel 32b of artikel 32c.

In artikel 32f, eerste lid, wordt voor «artikel 32a of artikel 32b» gelezen: artikel 32b of artikel 32c.

In artikel 32f, tweede lid, wordt voor «artikel 32b» gelezen: artikel 32c.

C. Na artikel 32f wordt ingevoegd:

Artikel 32g

1. Degene, die ingevolge artikel 32b of 32c belasting heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op ieder van degenen die ingevolge artikel 32, eerste lid, letter e, hoofdelijk aansprakelijk is.

2. Degene die het ingevolge het eerste lid verschuldigde bedrag heeft betaald, heeft hiervoor verhaal overeenkomstig artikel 32e.

3. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

ARTIKEL VIII

De Wet op de omzetbelasting 1968 (Stb. 329)⁶ wordt gewijzigd als volgt:
Na artikel 41 wordt, onder verlettering van de artikelen 41a, 41b, 41c en 41d tot de artikelen 41c, 41d, 41e en 41g, ingevoegd:

Artikel 41a. 1. Hoofdelijk aansprakelijk is:

a. voor de belasting, verschuldigd door het lichaam in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen zonder rechtspersoonlijkheid of door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen dat niet volledig rechtsbevoegd is: ieder van de bestuurders;

b. voor de belasting, verschuldigd door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen dat volledig rechtsbevoegd is, indien en voor zover het aan de heffing van vennootschapsbelasting is onderworpen: ieder van de bestuurders overeenkomstig het bepaalde in artikel 41b.

2. Indien een bestuurder van een lichaam zelf een lichaam is, wordt onder bestuurder mede verstaan ieder van de bestuurders van het laatstbedoelde lichaam.

Artikel 41b. 1. Het lichaam als bedoeld in artikel 41a, eerste lid, letter b, is verplicht om onverwijld nadat gebleken is dat het niet tot betaling in staat is, daarvan mededeling te doen aan de ontvanger en, indien de ontvanger dit verlangt, nadere inlichtingen te verstrekken en stukken over te leggen. Elke bestuurder is bevoegd om namens het lichaam aan deze verplichting te voldoen.

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de inhoud van de mededeling, de aard en de inhoud van de te verstrekken inlichtingen en de over te leggen stukken alsmede de termijnen waarbinnen het doen van de mededeling, het verstrekken van de inlichtingen en het overleggen van de stukken dienen te geschieden.

2. Indien het lichaam aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting op juiste wijze heeft voldaan, is een bestuurder aansprakelijk indien aannemelijk is, dat de niet-betaling aan hem te wijten is als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur in de periode van drie jaar, voorafgaande aan het tijdstip van de mededeling. De bestuurder is niet aansprakelijk voor zover hij aannemelijk maakt dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen.

3. Indien het lichaam niet of niet op juiste wijze aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan, is een bestuurder op de voet van het bepaalde in de eerste volzin van het voorgaande lid aansprakelijk met dien verstande, dat vermoed wordt dat de niet-betaling aan hem is te wijten en dat de periode van drie jaar wordt geacht in te gaan op het tijdstip waarop het lichaam in gebreke is. Tot de weerlegging van het vermoeden wordt slechts toegelaten de bestuurder die aannemelijk maakt dat het niet aan hem te wijten is dat het lichaam niet aan zijn in het eerste lid bedoelde verplichting heeft voldaan. De bestuurder is niet aansprakelijk voor zover hij aannemelijk maakt dat te zijnen aanzien een te hoog bedrag aan belasting in aanmerking is genomen.

4. Onder bestuurder wordt mede verstaan:

a. de gewezen bestuurder, tijdens wiens bestuur de belastingschuld is ontstaan;

b. degene ten aanzien van wie aannemelijk is, dat hij het beleid van het lichaam heeft bepaald of mede heeft bepaald als ware hij bestuurder;

c. ieder van de met de vereffening belaste personen ingeval het lichaam is ontbonden.

5. De tweede volzin van het derde lid is niet van toepassing op de geweze bestuurder.

6. Het vierde lid, letter b, is niet van toepassing op de door de rechter benoemde bewindvoerder en het vierde lid, letter c, is niet van toepassing op de door de rechter benoemde vereffenaar.

7. Op de aansprakelijkheid van de bestuurder wordt geen beroep gedaan alvorens de inspecteur het bedrag tot hetwelk de aansprakelijkheid bestaat heeft vastgesteld bij een beschikking, welke de gronden vermeldt waarop de aansprakelijkheid berust.

8. Aan degene die hoofdelijk aansprakelijk is gesteld is bezwaar of beroep niet toegestaan tegen de hoogte van het door het lichaam verschuldigde bedrag aan belasting, indien met betrekking tot die hoogte een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is gewezen in een door het lichaam of door een of meer andere aansprakelijk gestelde bestuurders ingesteld beroep.

9. Onder belasting wordt uitsluitend verstaan de belasting die het lichaam als ondernemer verschuldigd is.

10. Na het overlijden van de bestuurder zijn de erfgenamen niet aansprakelijk als het bedrag tot hetwelk de aansprakelijkheid bestaat niet vóór het overlijden van de bestuurder door de inspecteur bij beschikking is vastgesteld.

11. Indien de bestuurder van het lichaam ingevolge dit artikel aansprakelijk is en niet in staat is tot betaling van zijn schuld terzake, kan de ontvanger de nietigheid inroepen van de door die bestuurder onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor de mogelijkheid tot verhaal op hem is verminderd, indien aannemelijk is dat deze geheel of nagenoeg geheel met dat oogmerk zijn verricht. De rechten van derden te goeder trouw kunnen hierdoor niet worden aangetast.

Na artikel 41e wordt ingevoegd:

Artikel 41f

1. Degene, die ingevolge artikel 41a, eerste lid, letter b, belasting heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op de ondernemer, die de belasting verschuldigd is.

2. Indien het in het eerste lid bedoelde verhaal geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen hoofdelijk aansprakelijk zijn, moeten dezen onderling voor gelijke delen in het onvoldaan gebleven deel bijdragen. Degene, die meer heeft betaald dan zijn aandeel, heeft voor het meerdere verhaal op degene, die minder dan zijn aandeel heeft betaald. Een tekort veroorzaakt doordat één van hen geen verhaal biedt, wordt voor gelijke delen over de anderen verdeeld.

3. Ieder, die in de belasting heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragene alsnog van de ondernemer die de belasting verschuldigd is, terug te vorderen.

4. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

In artikel 41c, eerste lid, wordt voor «artikel 41b» gelezen: artikel 41d.

In artikel 41d, vijfde lid, letter b, wordt voor «artikel 41a» gelezen: artikel 41c.

In artikel 41e, eerste lid, wordt voor «artikel 41b» gelezen: artikel 41d.

In artikel 41e, tweede lid, wordt voor «artikel 41a of artikel 41b» gelezen: 41c of artikel 41d.

In artikel 41g, eerste lid, wordt voor «artikel 41a of artikel 41b» gelezen: artikel 41c of artikel 41d.

In artikel 41g, tweede lid, wordt voor «artikel 41b» gelezen: artikel 41d.

C. Na artikel 41g wordt ingevoegd:

Artikel 41h

1. Degene die ingevolge artikel 41c of artikel 41d belasting heeft betaald, heeft hiervoor verhaal op ieder van degenen die ingevolge artikel 41a, eerste lid, letter b, hoofdelijk aansprakelijk is.

2. Degene die het ingevolge het eerste lid verschuldigde bedrag heeft betaald, heeft hiervoor verhaal overeenkomstig artikel 41f.

3. Van de voorgaande leden kan bij overeenkomst worden afgeweken.

ARTIKEL IX

De Wet van 22 mei 1845 (Stb. 22)⁷ op de invordering van 's Rijks directe belastingen wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 10 wordt na het woord «aanslag» ingevoegd: of tegen een ingevolge enige bepaling van de belastingwetten door de inspecteur genomen beschikking.

B. De laatste volzin van artikel 15 wordt gelezen:

Verzet tegen de tenuitvoerlegging van het dwangbevel kan nimmer gericht zijn tegen de wettigheid of het bedrag van de aanslag of van een ingevolge enige bepaling van de belastingwetten door de inspecteur genomen beschikking, noch gegrond zijn op de bewering dat de aannemer niet aansprakelijk is, dat de bestuurder zich van zijn aansprakelijkheid kan bevrijden, dat aanspraak bestaat op ontheffing of dat het aanslagbiljet, de aanmaning of de beschikking niet ontvangen zijn.

ARTIKEL X

Artikel 16c, eerste lid, onder d en het tweede lid van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, artikel 18a, eerste en tweede lid van de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds, artikel 32, eerste lid, letter e en het tweede lid van de Wet op de loonbelasting 1964 en artikel 41a, eerste en tweede lid van de Wet op de omzetbelasting 1968, welke onderscheidenlijk voorkomen in artikel I onder D, artikel VI onder B, artikel VII onder A en artikel VIII onder A, vinden geen toepassing ten aanzien van de premies, bijdragen en belastingen voor zover de schuld terzake is ontstaan vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, behoudens ingeval deze schuld wordt vastgesteld na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, en de bestuurder niet aannemelijk kan maken dat de niet-betaling niet aan hem te wijten is als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur.

ARTIKEL XI

Onze Ministers van Justitie, van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Financiën brengen uiterlijk na verloop van vijf jaren na haar inwerkingtreding verslag uit aan de Staten-Generaal over de werking van de bepalingen die door deze wet zijn ingevoegd of gewijzigd in de Coördinatiewet Sociale Verzekering, de Ziektewet, de Werkloosheidswet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, Ziekenfondswet, de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds, de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet op de omzetbelasting 1968 en de Wet van 22 mei 1845 (Stb. 22) op de invordering van 's Rijks directe belastingen. Het verslag bevat zo mogelijk tevens voorstellen tot aanvulling of verbetering van die bepalingen.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal: Kamerstukken II 1980/81; 1981/82; 1982/83; 1983/84; 1984/85, 16 530.
Hand. II 1984/85, blz. 6298-6323; 6331-6352; 6353-6365.
1985/86, blz. 249-252.
Kamerstukken I 1985/86, 16 530 (26, 26a, 26b, 26c, 26d).
Hand. I 1985/86, blz. 1143-1152, 1197-1215.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 maart 1986, Stb. 123.

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 april 1985, Stb. 201.

³ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 oktober 1985, Stb. 598.

⁴ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 januari 1981, Stb. 17.

⁵ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 april 1986, Stb. 252.

⁶ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 5 juni 1985, Stb. 313.

⁷ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 3 juli 1985, Stb. 384.

ARTIKEL XII

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 21 mei 1986

Beatrix

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. de Koning

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding

Uitgegeven de derde juni 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes